

ZOMERMISDAAD

Verhalen over in het warme seizoen gepleegde misdrijven die betrokkenen nog steeds obsederen

Deel 1 Nieuw onderzoek in geruchtmakende zaak Ina Post

De weggepoetste moord

Deze week de visie van Harrie Timmerman, klokkenluider in de Schiedammer parkmoord, die zich in een nieuwe zaak heeft vastgebeten. Volgens hem is Ina Post ten onrechte veroordeeld voor doodslag op een bejaarde vrouw. Schokkend: de politie heeft een mogelijke andere moordzaak niet willen oplossen, omdat dit Post zou hebben vrijgepleit.

Door Stan de Jong

Timmerman durft verder te gaan: Post is onschuldig aan de moord op de weduwe Kolstee. En de politie heeft dat vermoedelijk geweten

Misschien klinkt het gek, zegt Harrie Timmerman, maar het onderzoek naar de zaak Ina Post was voor hem ook een vorm van therapie. “Je kunt je beter in een moord verdiepen dan thuis te gaan zitten kniezen.” Zelfs, zo geeft de psycholoog toe, putte hij enig “pesterig genoeg” uit het feit dat hij de blunders kon blootleggen die in deze zaak door politie en justitie zijn gemaakt.

Tot januari 2005 maakte Timmerman (1946) deel uit van het cold case-team van de regiopolitie Groningen dat zich toelegt op oude, onopgeloste moorden. Nadat hij de misstanden in de Schiedammer parkmoord aan de kaak had gesteld, werd hij op non-actief gesteld. Samen met zijn collega, rechercheur Dick Gosewehr, had Timmerman naar buiten gebracht dat justitie allang over bewijs beschikte dat de veroordeelde Cees Borsboom niet de moordenaar kon zijn van Nienke Kleiss. Deze informatie was ‘onder de pet gehouden’. De onthullingen leidden tot een spraakmakende uitzending van *Netwerk* en even dreigden de koppen van minister Piet Hein Donner en een paar officieren van justitie te rollen, maar alle verantwoordelijken bleven op hun post zitten. Sindsdien geniet Timmerman bekendheid als klokkenluider. Hij stond zelfs op de kandidatenlijst van Nederland Transparant.

Over Ina Post, de bejaardenverzorgster die in 1987 in hoger beroep tot zes jaar gevangenisstraf werd veroordeeld wegens doodslag, haar straf uitzat, maar zegt onschuldig te zijn, is al veel geschreven. Zo verscheen in 1989 het geromantiseerde *De zaak Ina Post* van Annie Bijnoord en publiceerde Han Israëls, docent rechtspsychologie aan de universiteit van Maastricht, in 2004 *De*

bekentenissen van Ina Post. Naar aanleiding van dat laatste boek besloten Timmerman en Gosewehr hun diensten aan te bieden aan Post en haar advocaat mr. Geert-Jan Knoops. “Het was toen al duidelijk dat het bewijs niet deugde,” legt Timmerman uit. “Zij is slechts veroordeeld op grond van haar bekentenissen, maar die waren vals.” Inmiddels durft hij verder te gaan: Post is onschuldig. En – nog krasser – de politie heeft dat vermoedelijk geweten en doelbewust een andere zaak niet willen oplossen. Een zaak die haar onschuld onomstotelijk zou hebben aangetoond.

Geen sluitend alibi

De zaak Ina Post begint op vrijdag 22 augustus 1986. Rond kwart over zeven 's avonds wordt in een bejaardenwoning in Leidschendam het lijk van de 89-jarige weduwe Anna Maria Kolstee-Sluiter gevonden. Zij blijkt te zijn gewurgd. Kennissen hebben haar rond half zeven nog gebeld. Eerst werd de telefoon niet opgenomen, later was de telefoon permanent in gesprek. Als de kennissen in de woning arriveren, blijkt de telefoon van de haak te liggen. De moordenaar moet al om half zeven 's avonds in de woning zijn geweest en werd vermoedelijk gestoord door de rinkelende telefoon. Navraag leert dat twee onbekende mannen in het bejaardenhuis hebben rondgehangen. Maar onderzoek in die richting levert blijkbaar niets op. Er zijn geen sporen van braak.

De politie denkt dat de dader gezocht moet worden in de kring van verzorgsters die bij mevrouw Kolstee werkten. Een van deze verzorgsters is de dan 31-jarige Ina Post, die alom als lief, zorgzaam maar ook als extreem zenuwachtig bekendstaat. Zij is een van de laatsten geweest die mevrouw Kolstee heeft gezien, namelijk tussen drie en vier uur 's middags. Op de bewuste avond zou zij, meent de politie, rond zes uur zijn vertrokken bij haar laatste ‘klant’, de bejaarde mevrouw Verschuren, slechts vijf minuten lopen van de woning van de vermoorde weduwe Kolstee. In theorie kan Post dus de moord hebben gepleegd. Maar technisch bewijs wordt niet gevonden.

Het onderzoek krijgt een nieuwe impuls als bekend wordt dat een dag na de moord –zaterdagochtend– twee gestolen kascheques van mevrouw Kolstee bij de Bijenkorf zijn geïnd. Een reconstructie wijst uit dat dit vlak na de opening van het warenhuis, om negen uur 's ochtends, is gedaan. En wel door de derde klant, een vrouw. De andere klanten noch de baliemedewerker kunnen een goede beschrijving van deze vrouw geven. De politie organiseert een schrijfproef met acht personen; allen verzorgsters die bij Kolstee hebben gewerkt. Tijdens deze proef, zo vindt de politie, gedraagt Post zich ‘opvallend’ nerveus. Zij transpireert, haar handen trillen. Een schriftkundige concludeert dat geen van de onderzochte handschriften past bij het handschrift op de gestolen cheques, behalve dat van Ina Post. Althans, er worden ‘overeenkomsten in algemene kenmerken’ vastgesteld. Veel zegt dat niet, maar de politie denkt nu: bingo! Tijdens een Oslo-confrontatie (line-up) en onderzoek met behulp van foto's wordt Post door de getuigen echter niet herkend. Wel weet de

loketbediende zeker dat de vrouw ter plekke de cheques van een (valse) handtekening heeft voorzien.

Op 8 september wordt Post aangehouden. Zij ontkent. Volgens Post heeft zij tot half zeven 's avonds bij mevrouw Verschuren gewerkt en is zij daarna direct naar huis gereden. In dat geval kan zij de moord –omstreeks half zeven- niet hebben gepleegd. De rechercheurs ondervragen mevrouw Verschuren, maar die meent dat Ina al om zes uur is weggegaan. Later blijkt dat zij dit niet zo stellig heeft gezegd en half zeven wel degelijk mogelijk acht. Hoe het ook zij: Post heeft geen sluitend alibi.

Ook worden haar gangen op de zaterdagochtend van het innen van de cheques nagegaan. Aanvankelijk denkt Ina dat zij, zoals gewoonlijk, tot negen of tien uur heeft uitgeslapen. Later herinnert zij zich dat zij haar man in haar Mini naar zijn werk heeft gereden, waar zijn auto nog stond. Rond een uur of half elf 's ochtends moest dat zijn geweest. Maar ja, daar heeft de politie niets aan. Zij kan dan onmogelijk kort na negen uur de derde klant van de Bijenkorf zijn geweest. Tevens wordt de echtgenoot van Ina gehoord. Aanvankelijk herinnert hij zich niets. In een volgend verhoor verklaart hij: ‘Het kan al om 08.30 uur, maar mogelijk ook omstreeks 09.15 uur geweest zijn dat Ina mij in haar Mini wegbracht.’

“Als ik zo'n formulering in een proces-verbaal lees, word ik altijd achterdochtig,” zegt Timmerman, “Ik vermoed dan dat de getuige heeft gezegd: ik denk dat het 9.15 uur was. Maar dat de politie aandringt en vraagt: maar weet je zeker dat het niet 8.30 uur kan zijn geweest? Want ze moeten uitkomen ruim vóór 9.00 uur, het tijdstip waarop de Bijenkorf openging.”

Het heeft er alle schijn van dat de recherche leed aan tunnelvisie: aanwijzingen dat Post niet de dader was, zijn gebrekkig of niet onderzocht. Toch is het van meet af aan onlogisch dat iemand als Post zo koelbloedig in de woning te werk is gegaan en de cheques heeft vervalst, meent Timmerman. “Iemand die zo zenuwachtig is als Ina Post kan niet zonder een spoor achter te laten iemand doden en daarna op zoek gaan naar cheques. Zij zou er een rommel van hebben gemaakt. En zij zou zeker niet de volgende dag met een stalen gezicht aan de balie van de Bijenkorf een stel handtekeningen hebben kunnen vervalsen. Maar de baliemedewerker was niets opgevallen aan het gedrag van de vrouw die de cheques had uitgeschreven.”

Volledige bekentenis

Op 11 september 1986 komt niettemin een doorbraak in het onderzoek: Post legt die dag een volledige bekentenis af. Er is dan inmiddels bekend geworden dat er ook elf gestolen betaalkaarten zijn verzilverd. Nu zegt een bekentenis op zich bepaald niet alles. Sommige mensen zijn –al dan niet onder druk- bereid om zelfs de moord op Bonifatius op hun schouders te nemen. Waar het om gaat, is dat de verdachte blijk geeft details te kennen die alleen de dader kan weten, zogenaamde daderkennis. Die kennis mag uiteraard niet door de verhorende

rechercheurs zijn aangereikt. Tijdens de verhoren van Post lijkt met alle regels uit de politiehandoeken een loopje te zijn genomen. Uit het onderzoek van Timmerman en Gosewehr blijkt dat Post op liefst elf punten een valse verklaring heeft afgelegd. Een greep:

- * Zij verklaart het slachtoffer een klap met haar wandelstok op het hoofd gegeven te hebben. Uit medisch onderzoek blijkt dat het slachtoffer geen klap op het hoofd heeft gekregen.

- * Zij verklaart een geldbedrag van 200 gulden te hebben gestolen. Dit bedrag klopt niet. Uit de woning is tussen de 800 en 900 gulden ontvreemd. Wie een ‘volledige bekentenis’ aflegt, hoeft daarover natuurlijk niet moeilijk te doen.

- * Zij verklaart de ontvreemde cheques reeds thuis te hebben ingevuld. De baliemedewerker van de Bijenkorf acht dit uitgesloten.

- * Zij verklaart een dag na de moord de twee kascheques te hebben verzilverd en pas een week erna de betaalkaarten. Dit is onjuist: ze zijn allemaal die zaterdag bij de Bijenkorf verzilverd.

- * Zij bekent een boekje met bankafschriften te hebben gestolen. Maar dit boekje was niet gejat: het was door de politie zelf uit het huis van mevrouw Kolstee meegenomen.

Met name de laatste ‘bekentenis’ is veelzeggend. De verhorende rechercheurs verkeren namelijk op dat moment in de veronderstelling dat het bankboekje is gestolen. Een proces-verbaal van de technische recherche, die het boekje had meegenomen voor nader onderzoek, was nog niet in hun bezit. Het kan dan ook bijna niet anders dat zij deze (foute) wetenschap in de mond hebben gelegd van Ina Post.

Over de weinig zachtzinnige wijze waarop de verhoren plaatsvonden, wordt later een boekje opengedaan door een van de rechercheurs. Hij vertelt: ‘Op een gegeven moment ga je ook hele gemene dingen doen, hè, dan ga je zeggen: als je bekent, dan mag je even met je man praten...’ En: ‘Je moet je voorstellen dat ze in een hevige emotionele roes zat. Absoluut niet meer in staat om normaal te kunnen denken. (...) En over elk puntje wordt maar doorgeluld, een uur, twee uur, net zo lang tot ze vertelt wat wij graag willen horen.’

Zaak Veira

Het meest schokkende in deze zaak is dan nog niet genoemd. Op 10 augustus 1984 – twee jaar eerder dus - werd onder verdachte omstandigheden het stoffelijk overschot van een andere bewoonster van de bejaardenflat in Leidschendam aangetroffen: mevrouw Veira. Waarschijnlijk is zij door geweld om het leven gekomen. De zaak Veira vertoont frappante overeenkomsten met die van Kolstee. Er zijn geen sporen van braak en er worden gestolen cheques geïnd. De dief (en wellicht moordenaar) moet iemand zijn geweest die goed de weg wist in haar woning.

Wanneer de nabestaanden van Veira van de moord op mevrouw Kolstee horen, stellen zij de politie dan ook meteen op de hoogte. En wat blijkt? Het

handschrift op de bij Veira gestolen cheques en die bij Kolstee zijn ‘met een zeer hoge graad van waarschijnlijkheid’ van dezelfde persoon! Fantastisch nieuws natuurlijk voor de politie, want de hoogst verdachte Ina Post kan nu ook nog eens gelinkt worden aan het ontvreemden van cheques bij een andere bejaarde en misschien wel aan een tweede moord of doodslag. Zo’n buitenkansje laat je als rechercheur uiteraard niet lopen. Bovendien kan men de oude zaak van mevrouw Veira eindelijk oplossen.

Maar er gebeurt wonderlijk genoeg helemaal niets met deze informatie. Post wordt er helemaal niet meer over gehoord. Bizar. Tenzij er iets anders speelt... Timmerman vermoedt dat het volgende is gebeurd: de politie is nagegaan of Post in het verleden bij Veira heeft gewerkt, maar kwam tot de ontdekking dat dit niet het geval was. Een sterk ontlastend gegeven. Kennelijk heeft de politie niet aan de ijzeren consequentie van deze feiten echter gewild: Post had niet alleen niets met de zaak Veira te maken, maar kon dan evenmin de cheques van mevrouw Kolstee hebben vervalst en geïnd. Het ging immers om dezelfde persoon, zo had het schriftkundig onderzoek uitgewezen. Nog wat harder gezegd: de recherche heeft een mogelijke andere moord onder het tapijt geveegd, omdat Post nu eenmaal moest ‘hangen’.

Wat zou er zijn gebeurd als de politie wel serieus onderzoek naar de zaak Veira had gedaan? Het is koffiedikkijken, maar tijdens het onderzoek naar de moord op Kolstee komt plotseling de naam van een andere bejaardenverzorgster uit de lucht vallen: Anne Willems (naam gefingeerd, SdJ). Willems heeft zowel bij Kolstee als Veira gewerkt. Op 17 september 1986 wordt Willems als getuige over Veira gehoord. Zij verklaart dat zij zich niet herinnert of zij op 7 of 8 augustus 1984 bij mevrouw Veira is geweest. Of Willems een werkbriefje had gemaakt, hetgeen gebruikelijk was, weet zij ook niet meer zeker, ‘omdat mevrouw Veira toen al dood was.’

Een intrigerende opmerking. Op het moment dat Willems dit vertelt, kan zij namelijk onmogelijk hebben geweten dat Veira, die op 10 augustus 1984 werd gevonden, ‘toen al dood was.’ Iedereen, inclusief de familie Veira, is er dan nog heilig van overtuigd dat Veira pas op 9 augustus is overleden. Dat stond ook op haar grafsteen. Pas door het recente onderzoek van Timmerman en Gosewehr is duidelijk geworden dat mevrouw Veira waarschijnlijk al op 7 augustus haar laatste adem uitblies. Maar hoe kon de bejaardenverzorgster Willems daar weet van hebben gehad? Zacht uitgedrukt is dat nogal opvallend. Willems heeft tot op heden elke medewerking aan een nader onderzoek geweigerd.

“Ik zou graag eens met die mevrouw Willems spreken, maar kan haar niet verhoren, want dat is niet mijn taak; ik ben geen opsporingsambtenaar,” zegt Timmerman. “Maar dat deze zaak nog een verrassend staartje kan krijgen, moge duidelijk zijn.”

Begin september verschijnt bij Rozenberg Publishers een boek van Dick Gosewehr en Harrie Timmerman over de zaak Ina Post: *Als de waarheid een hel wordt*.

